

Δίκαιο που είναι εφαρμοστέο στο διαζύγιο και τον δικαστικό χωρισμό

Εθνικές πληροφορίες σχετικά με τον κανονισμό αριθ. 1259/2010

Γενικές πληροφορίες

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έθεσε ως στόχο να αναπτύξει έναν χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, θεσπίζοντας μέτρα στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις με διασυνοριακές επιπτώσεις. Ταυτόχρονα, η αύξηση της κινητικότητας των πολιτών στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς προϋποθέτει, αφενός, περισσότερη ευελιξία και, αφετέρου, μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου.

Ο [ΕΚ](#) κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1259/2010 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2010, για τη θέσπιση ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα του δικαίου που είναι εφαρμοστέο στο διαζύγιο και τον δικαστικό χωρισμό (ο λεγόμενος κανονισμός Ρώμη III) διασφαλίζει στους πολίτες ενδεδειγμένες λύσεις από άποψη ασφάλειας δικαίου, προβλεψιμότητας και ευελιξίας, προστατεύει τους ασθενέστερους εταίρους κατά τις διαφορές λόγω διαζυγίων και αποτρέπει την καταχρηστική αναζήτηση της «πλέον ευνοϊκής έννομης τάξης». Επίσης συμβάλλει στην αποφυγή πολύπλοκης, χρονοβόρας και επώδυνης διαδικασίας.

Ειδικότερα, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1259/2010 επιτρέπει στα διεθνή ζευγάρια να συμφωνήσουν εκ των προτέρων το δίκαιο που θα εφαρμοσθεί στη δική τους διαδικασία διαζυγίου ή δικαστικού χωρισμού εφόσον το δίκαιο που επιλέγεται είναι το δίκαιο του κράτους μέλους με το οποίο διατηρούν στενότερο δεσμό. Σε περίπτωση που το ζευγάρι δεν μπορεί να συμφωνήσει, οι δικαστές δύνανται να χρησιμοποιήσουν κοινή μέθοδο για να αποφασίσουν σχετικά με το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο.

Ο εν λόγω κανονισμός, εξάλλου, δεν εφαρμόζεται στα ακόλουθα ζητήματα: την ικανότητα δικαίου φυσικών προσώπων, την ύπαρξη, το κύρος ή την αναγνώριση ενός γάμου, την ακύρωση ενός γάμου, το όνομα των συζύγων, τα περιουσιακά αποτελέσματα του γάμου, τη γονική μέριμνα, τις υποχρεώσεις διατροφής και καταπιστεύματα ή κληρονομική διαδοχή. Επίσης δεν επηρεάζει την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας.

Ο υπόψη κανονισμός αποτελεί μέσο για τη θέσπιση ενισχυμένης συνεργασίας μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών. Η ενισχυμένη συνεργασία επιτρέπει σε ομάδα αποτελούμενη από εννέα τουλάχιστον κράτη μέλη να εφαρμόσουν μέτρα σε κάποιον από τους τομείς που υπάγονται στις Συνθήκες στο πλαίσιο των μη αποκλειστικών αρμοδιοτήτων της Ένωσης. Σύμφωνα με το άρθρο 331 της ΣΛΕΕ, τα μη συμμετέχοντα κράτη μέλη διατηρούν το δικαίωμα να συμμετάσχουν στην καθιερωμένη υπό εξέλιξη ενισχυμένη συνεργασία.

Στην ευρωπαϊκή πύλη e-Justice θα βρείτε πληροφορίες για την εφαρμογή του κανονισμού.

Ενισχυμένη Συνεργασία

Το Συμβούλιο εξέδωσε, στις 12 Ιουλίου 2010, την [ΕΚ απόφαση 2010/405/ΕΕ](#) για την έγκριση ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα του δικαίου που είναι εφαρμοστέο στο διαζύγιο και τον δικαστικό χωρισμό μεταξύ Βελγίου, Βουλγαρίας, Γερμανίας, Ισπανίας, Γαλλίας, Ιταλίας, Λετονίας, Λουξεμβούργου, Ουγγαρίας, Μάλτας, Αυστρίας, Πορτογαλίας, Ρουμανίας και Σλοβενίας.

Κατά συνέπεια, τα ανωτέρω 14 συμμετέχοντα κράτη μέλη θέσπισαν τον [ΕΚ κανονισμό \(ΕΕ\) αριθ. 1259/2010](#) του Συμβουλίου, ο οποίος ετέθη σε εφαρμογή στις 21 Ιουνίου 2012.

Στις 21 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε την [ΕΚ απόφαση 2012/714/ΕΕ](#), που επιβεβαιώνει τη συμμετοχή της Λιθουανίας σε ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα του δικαίου που είναι εφαρμοστέο στο διαζύγιο και τον δικαστικό χωρισμό. Η απόφαση αυτή προβλέπει ότι ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1259/2010 αρχίζει να εφαρμόζεται στη Λιθουανία από τις 22 Μαΐου 2014.

Στις 27 Ιανουαρίου 2014, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε την [ΕΚ απόφαση 2014/39/ΕΕ](#) που επιβεβαιώνει τη συμμετοχή της Ελλάδας σε ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα του δικαίου που είναι εφαρμοστέο στο διαζύγιο και τον δικαστικό χωρισμό. Η εν λόγω οδηγία προβλέπει ότι ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1259/2010 θα εφαρμόζεται στην Ελλάδα από τις 29 Ιουλίου 2015.

Στις 10 Αυγούστου 2016 η Επιτροπή εξέδωσε την [17](#) απόφαση (ΕΕ) 2016/1366 που επιβεβαιώνει τη συμμετοχή της Εσθονίας σε ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα του δικαίου που είναι εφαρμοστέο για το διαζύγιο και τον δικαστικό χωρισμό. Η απόφαση προβλέπει ότι ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1259/2010 τίθεται σε ισχύ στην Εσθονία στις 11 Φεβρουαρίου 2018.

Επιλέξτε τη σημαία της χώρας που σας ενδιαφέρει για περισσότερες πληροφορίες.

Σύνδεσμος

[ΑΡΧΕΙΟΘΕΤΗΜΕΝΟΣ ιστότοπος του Ευρωπαϊκού Δικαστικού ΑΤΛΑΝΤΑ \(έκλεισε στις 30 Σεπτεμβρίου 2017\)](#)

Για τη διαχείριση αυτής της ιστοσελίδας υπεύθυνη είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην παρούσα σελίδα δεν απηχούν κατ' ανάγκη την επίσημη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Παρακαλείσθε να συμβουλευθείτε την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου σχετικά με το καθεστώς πνευματικής ιδιοκτησίας που διέπει τις σελίδες των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων.

Τελευταία επικαιροποίηση: 09/07/2018

Δικαιο που είναι εφαρμοστέο στο διαζύγιο και τον δικαστικό χωρισμό - Βέλγιο

[Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου](#)

[Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας](#)

Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου

Η βελγική νομοθεσία δεν προβλέπει ειδικές τυπικές προϋποθέσεις για το κύρος των συμφωνιών επιλογής του εφαρμοστέου δικαίου σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1259/2010.

Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

Όσον αφορά τις απαιτήσεις για τον ορισμό του εφαρμοστέου δικαίου, το άρθρο 55 παράγραφος 2 τρίτη περίοδος του βελγικού Κώδικα Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου (Wetboek van internationaal privaatrecht/Code de droit international privé) ορίζει ότι η επιλογή πρέπει να δηλώνεται κατά την πρώτη παράσταση [νόμος περί του Κώδικα Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου (Wet houdende het Wetboek van internationaal privaatrecht/Loi portant le Code de droit international privé) της 16ης Ιουλίου 2004, Belgisch Staatsblad /Moniteur belge της 27ης Ιουλίου 2004, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 1η Οκτωβρίου 2004].

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 28/07/2017

Δικαιο που είναι εφαρμοστέο στο διαζύγιο και τον δικαστικό χωρισμό - Γερμανία

[Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου](#)

[Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας](#)

Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου

Σύμφωνα με το γερμανικό δίκαιο (άρθρο 46(d)(1) EGBGB), η συμφωνία επιλογής δικαίου σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1259/2010 πρέπει να καταγράφεται σε συμβολαιογραφική πράξη. Εφαρμόζεται κατ' αναλογία το άρθρο 127(a) του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

Σύμφωνα με το γερμανικό δίκαιο (άρθρο 46(d)(2) EGBGB), οι σύζυγοι μπορούν να επιλέγουν το εφαρμοστέο δίκαιο κατ' εφαρμογή του άρθρου 5 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1259/2010 μέχρι την ολοκλήρωση της ακροαματικής διαδικασίας σε πρώτο βαθμό.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 16/10/2015

Δικαιο που είναι εφαρμοστέο στο διαζύγιο και τον δικαστικό χωρισμό - Εσθονία

Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου

Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου

Σύμφωνα με το άρθρο 64¹ παράγραφοι 2 και 3 του νόμου περί του οικογενειακού δικαίου ([Perekonnaseaduse](#)), οι σύζυγοι μπορούν να συνάψουν αυτοπροσώπως, με συμβολαιογραφική πράξη, συμφωνία σχετικά με το εφαρμοστέο στο διαζύγιο δίκαιο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1259/2010 του Συμβουλίου σε περίπτωση διαζυγίου που εκδίδεται στο πλαίσιο δικαστικής διαδικασίας, καταγράφεται η σχετική συμφωνία, πράγμα που αντικαθιστά τον συμβολαιογραφικό τύπο.

Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

Σύμφωνα με το άρθρο 64¹ παράγραφος 4 του νόμου περί του οικογενειακού δικαίου ([Perekonnaseaduse](#)), οι σύζυγοι μπορούν να συνάψουν συμφωνία και να την τροποποιήσουν ανά πάσα στιγμή έως την αποδοχή της αίτησης διαζυγίου από συμβολαιογράφο ή, στο πλαίσιο δικαστικής διαδικασίας, έως τη λήξη της προκαταρκτικής διαδικασίας ή, στο πλαίσιο έγγραφης διαδικασίας, έως τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 07/01/2019

Δικαιο που είναι εφαρμοστέο στο διαζύγιο και τον δικαστικό χωρισμό - Ελλάδα

Σε συνέχεια σχετικής δήλωσης της χώρας μας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με την από 27.1.2014 (L 23/41) Απόφασή της, επιβεβαίωσε την συμμετοχή της Ελλάδας σε ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα του δικαίου που είναι εφαρμοστέο στο διαζύγιο και στο δικαστικό χωρισμό, που θεσπίζεται με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1259/2010 («Ρώμη III»).

Σύμφωνα με την ως άνω Απόφαση, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1259/2010 αρχίζει να εφαρμόζεται στην Ελλάδα από τις 29.7.2015.

Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου

Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου

Δεν υπάρχουν στην ελληνική έννομη τάξη ειδικές εθνικές διατάξεις σχετικά με τις τυπικές προϋποθέσεις που ισχύουν για τις συμφωνίες με αντικείμενο την επιλογή του εφαρμοστέου δικαίου σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1259/2010.

Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

Δεν υπάρχουν στην ελληνική έννομη τάξη ειδικές εθνικές διατάξεις σχετικά με τη δυνατότητα προσδιορισμού του εφαρμοστέου δικαίου σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1259/2010.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 11/03/2016

Δικαιο που είναι εφαρμοστέο στο διαζύγιο και τον δικαστικό χωρισμό - Ισπανία

Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου

Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου

Η ισπανική νομοθεσία προβλέπει πρόσθετες τυπικές προϋποθέσεις για τις συμφωνίες με αντικείμενο την επιλογή του εφαρμοστέου δικαίου σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1259/2010. Συγκεκριμένα: η επιλογή του εφαρμοστέου δικαίου γίνεται βάσει δημοσίου εγγράφου (ενώπιον συμβολαιογράφου) ή γνησίου εγγράφου (εγγράφου του οποίου η ημερομηνία και οι υπογραφές των μερών δεν επιδέχονται αμφισβήτηση, ακόμη και αν δεν περιβάλλεται τον τύπο συμβολαιογραφικής πράξης).

Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

Σύμφωνα με την ισπανική νομοθεσία, οι σύζυγοι μπορούν να ορίσουν το εφαρμοστέο δίκαιο ενώπιον του δικαστηρίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 12/03/2019

Δικαιο που είναι εφαρμοστέο στο διαζύγιο και τον δικαστικό χωρισμό - Γαλλία

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου

Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου

Ο κανονισμός καθορίζει τρεις τυπικές προϋποθέσεις για το κύρος των συμφωνιών με αντικείμενο την επιλογή του εφαρμοστέου δικαίου: η πράξη πρέπει να είναι γραπτή, χρονολογημένη και υπογεγραμμένη από τα μέρη.

Παρέχει επίσης τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να θεσπίζουν πρόσθετες τυπικές προϋποθέσεις και διευκρινίζει τον τρόπο με τον οποίο αυτές επιβάλλονται σε συνάρτηση με την κατάσταση των συζύγων.

Δεν υπάρχει καμία διάταξη του γαλλικού δικαίου που να διέπει τις απαιτούμενες τυπικές προϋποθέσεις για το κύρος συμφωνίας επιλογής του εφαρμοστέου δικαίου σε υποθέσεις διαζυγίου ή δικαστικού χωρισμού. Η Γαλλία, συνεπώς, δεν έχει προβεί στη δήλωση που προβλέπεται από το άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο α).

Ως εκ τούτου, επαφίεται στους συζύγους η επιλογή να απευθύνονται, εφόσον το επιθυμούν, στον επαγγελματία που θεωρούν ότι είναι σε θέση να τους διαφωτίσει καταλλήλως.

Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

Η συμφωνία με την οποία οι σύζυγοι ορίζουν το εφαρμοστέο δίκαιο σε περίπτωση διαζυγίου ή δικαστικού χωρισμού μπορεί να συναφθεί και να τροποποιηθεί ανά πάσα στιγμή, το αργότερο όμως κατά τη στιγμή κατά την οποία επιλαμβάνεται της υποθέσεως το δικαστήριο.

Ωστόσο, εφόσον προβλέπεται από το δίκαιο του δικάζοντος δικαστηρίου, οι σύζυγοι μπορούν επίσης να ορίζουν το εφαρμοστέο δίκαιο ενώπιον του δικαστηρίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας (άρθρο 5 παράγραφοι 2 και 3).

Στο γαλλικό δίκαιο, η δυνατότητα αυτή δεν προβλέπεται ρητώς. Τούτο εξηγεί το γεγονός ότι η Γαλλία δεν έχει προβεί στη δήλωση που προβλέπεται από το άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο β).

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 02/12/2016

Δίκαιο που είναι εφαρμοστέο στο διαζυγιο και τον δικαστικο χωρισμο - Λεττονία

[Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου](#)

[Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας](#)

Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου

Το λετονικό δίκαιο δεν προβλέπει πρόσθετες τυπικές απαιτήσεις σχετικά με τις συμφωνίες επιλογής του εφαρμοστέου δικαίου, πέραν εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1259/2010.

Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

Το λετονικό δίκαιο δεν προβλέπει τη δυνατότητα προσδιορισμού του εφαρμοστέου δικαίου ενώπιον του δικαστηρίου κατά τη διάρκεια της δικαστικής διαδικασίας.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 06/02/2019

Δίκαιο που είναι εφαρμοστέο στο διαζυγιο και τον δικαστικο χωρισμο - Λουξεμβούργο

[Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου](#)

[Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας](#)

Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου

Το Λουξεμβούργο, επί του παρόντος, δεν προβλέπει πρόσθετες τυπικές προϋποθέσεις.

Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

Το Λουξεμβούργο δεν προβλέπει τη δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου ενώπιον του δικαστηρίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται

να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 23/04/2019

Δικαιο που είναι εφαρμοστέο στο διαζυγιο και τον δικαστικο χωρισμο - Ουγγαρία

Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου

Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου

Δεν υπάρχουν άλλες τυπικές απαιτήσεις σχετικά με τις συμφωνίες επιλογής του εφαρμοστέου δικαίου πέραν εκείνων που προβλέπονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1259/2010.

Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

Οι σύζυγοι μπορούν να προβούν στην επιλογή του εφαρμοστέου δικαίου το αργότερο κατά την προδικαστική διαδικασία, εντός της προθεσμίας που τάσσει το δικαστήριο.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 04/01/2019

Δικαιο που είναι εφαρμοστέο στο διαζυγιο και τον δικαστικο χωρισμο - Αυστρία

Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου

Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου

Το αυστριακό δίκαιο δεν προβλέπει συμπληρωματικές τυπικές προϋποθέσεις για τη συμφωνία επιλογής δικαίου σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1259/2010.

Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

Σύμφωνα με το αυστριακό δίκαιο (§ 11(3) IPRG), οι σύζυγοι μπορούν να επιλέγουν το εφαρμοστέο δίκαιο κατ' εφαρμογή του άρθρου 5 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1259/2010 επίσης ενώπιον του δικαστηρίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, υπό την προϋπόθεση ότι η επιλογή δικαίου ασκείται ρητά και όχι μόνο με σιωπηρή συμπεριφορά.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 07/08/2017

Δικαιο που είναι εφαρμοστέο στο διαζυγιο και τον δικαστικο χωρισμο - Πορτογαλία

Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου

Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου

Δεν υπάρχει τίποτα προς αναφορά.

Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

Δεν υπάρχει τίποτα προς αναφορά.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 22/01/2018

Δικαιο που είναι εφαρμοστεο στο διαζυγιο και τον δικαστικο χωρισμο - Ρουμανία

Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου

Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

Άρθρο 7 παράγραφοι 2 έως 4 – Τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί εφαρμοστέου δικαίου

Δεν υπάρχουν περαιτέρω τυπικές προϋποθέσεις που να ισχύουν για τις συμφωνίες με αντικείμενο την επιλογή δικαίου, πλην των προβλεπόμενων στο άρθρο 7 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1259/2010.

Άρθρο 5 παράγραφος 3 – Δυνατότητα ορισμού του εφαρμοστέου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

Βάσει του ρουμανικού δικαίου, οι σύζυγοι μπορούν επίσης να προσδιορίζουν το δικαιο που είναι εφαρμοστέο στο διαζύγιο αφότου επιληφθεί το δικαστήριο, όχι όμως αργότερα από την ημερομηνία της πρώτης ακροαματικής διαδικασίας, στην οποία έχουν νομίμως κλητευθεί οι σύζυγοι.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 16/10/2015